

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Держава, використовуючи сукупність важелів впливу на економіку, може стимулювати або стримувати розвиток певних виробничих відносин, розвивати або гальмувати підприємницьку діяльність, тобто відігравати прогресивну або регресивну роль у розвитку тієї чи іншої економічної системи.

Комплексний характер впливу мають інструменти, які виділяють в межах наступних видів державної політики: монетарна, податкова, інвестиційно-інвестиційна, зовнішньоекономічна, освітня.

Грошово-кредитна політика безпосередньо впливає на економічні та соціальні аспекти діяльності уряду та опосередковано в політичній сфері. Такі інститути, як облікові ставки та розподіл готівки, відіграють провідну роль в реалізації ефективної монетарної політики.

Найбільший вплив на соціально-економічне становище країни справляє податкова політика, оскільки в процесі впливу на ситуацію перевершує всі інші засоби за рівнем доступності, зручності. Податкові ставки та пільги слід вважати відповідними інструментами податкової політики, які мають глибокий ефект. Окреме встановлення та збалансованість ставок податків і прибутків дозволяє уникнути економічної тіні, приховування доходів громадян, імміграції населення за кордон [1].

Соціальна відповідальність виникає через здатність держави вирішувати такі завдання, як: підтримувати необхідний рівень життя (мінімальний нетарифний); контроль рівня сегрегації населення за доходами (постійний рівень податку на доходи фізичних осіб); доступність основних соціальних товарів і послуг через низькі податки на виробництво та споживання; створення робочих місць (зменшення заробітної плати роботодавцям).

В Україні через відсутність комплексної інноваційної інфраструктури проявляється недостатня кількість бізнес-інкубаторів, слабкий стартовий рух, малий обсяг проектного капіталу, неконтрольована ІТ-сфера. Тому державна інвестиційна політика має стати основою для створення системи інноваційної діяльності в Україні.

Державною політикою, яка значною мірою впливає на соціально-економічне та політичне становище України, є зовнішньоекономічна політика, основними інструментами реалізації якої виступають: 1) митні тарифи, які включають експортні та імпорتنі тарифи; 2) немитні (неподаткові), до яких належать преференції, субсидії, заборони тощо. За допомогою цих інструментів регулюється стан ринку товарів і послуг, обмежується імпорт чи експорт продукції [2, с. 43].

Останній вид державної політики, яка має глибокий вплив на соціально-економічну ситуацію в Україні – це освіта. Освітня політика в сучасних умовах не лише забезпечує високоякісними працівниками існуючі компанії, а й створює професійний клас, який може вивести Україну на новий рівень розвитку, відкриваючи нові галузі та просуваючи ІТ-технології.

Таким чином, комплексне використання фінансових інструментів, оподаткування, інвестицій та інновацій, зовнішньоекономічної політики та освіти, а також відкритий моніторинг їх реалізації створить новий вектор розвитку України та позитивно вплине на реформи держави. Подальші дослідження мають бути зосереджені на аналізі критеріїв оцінки справедливого впливу інструментів державної політики на соціально-економічну та політичну ситуацію в Україні, а також на збалансуванні фінансових, податкових, інвестиційних та інноваційних варіантів, зовнішньої економіки та своєчасної освітньої політики.

Список використаної літератури

1. Рибак С.О. Державна інноваційна політика в контексті розбудови конкурентної економіки. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2009. № 2. С. 11–15.
2. Рудич О. Вплив антимонопольної політики держави на розвиток національної економіки. *Галицький економічний вісник*. 2014. Т. 46, № 3. С. 40–46.